

Std :- X Div —
Date :- 25.08.2018

III & IV Unit Test
Subject :- Marathi

Marks :- 20
Time :- 45 Min.

कृ 1) : खालील उतारा वाचून त्याखालील कृती सोडवा.

सुश्रुत: तुम्ही सगळे कोण आहात?

कथा : अरे, असा घाबरतोस काय? हे सगळे आपलेच मित्र आहेत. सगळ्यांशी चांगली मैत्री होईल तुझी. माझी ओळख तर तुला लहानपणापासूनच आहे. अरे, मी आहे कथा. गोष्ट हे माझंच दुसरं नाव.

सुश्रुत: आपली ओळख कशी काय?

कथा : आईच्या, आजीच्या तोंडून इसापनीती, पंचतंग, अकबर-बिरबल अशा गोष्टी ऐकत ऐकत तुम्हाला मला वाचायची सवय लागते ना!

सुश्रुत : हो आता आठवलं आजी मला नेहमी कोल्हा, उंदीर, ससा-कासव यांच्या गोष्टी सांगायची.

कथा : बरं का सुश्रुत ! आकर्षक सुरुवात आणि परिणामकारक शेवट ही माझी वैशिष्ट्ये

सुश्रुत : तुझे काही प्रकार असतात का? कारण आज मराठीच्या मंडम म्हणाल्या, "आपण 'साहस कथा' शिकूया."

कथा : अगदी बरोबर ! परीकथा, बोधकथा, विज्ञानकथा, ऐतिहासिक कथा हे माझेच अनेक उपप्रकार आहेत. शिवाय

नाटक, मालिका, चित्रपट यासर्व ललितकलांचा पाया म्हणजे मी. मूळ कथा दर्जेदार असल्या शिवाय कोणतीही कलाकृती उत्तम होऊ शकत नाही. एवढंच नाही तर उत्तम निवेदन तंगामुळे मी खुलत जाते, रंगत जाते किंबहुना उत्तम निवेदन तंग्याचा वापर हे माझ्या यशाचं रहस्य.

सुश्रुत : तुला निर्माण करणा-या लेखकांची नावे सांग ना -

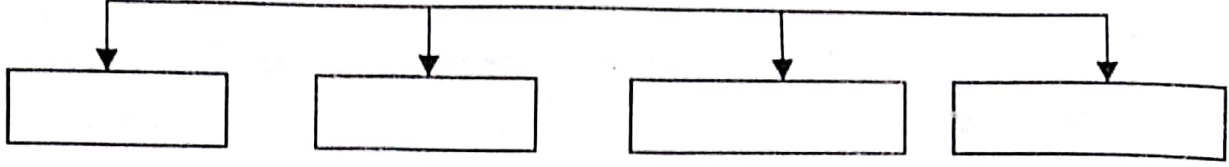
कथा : य. गो. जोशी, वि. स. खांडेकर, विभावरी शिरूरकर, व्यंकटेश माडगूळकर, व. पु. काळे, शंकर पाटील, अण्णा भाऊ साठे, बाबुराव बागुल, द. मा. मिरासदार यांसारख्या अनेक नामवंत लेखकांनी आपल्या उत्तमोत्तम कथांनी मराठी वाचकांना तृप्त केलंय.

कृती-1. आकृती बंध पूर्णकरा.

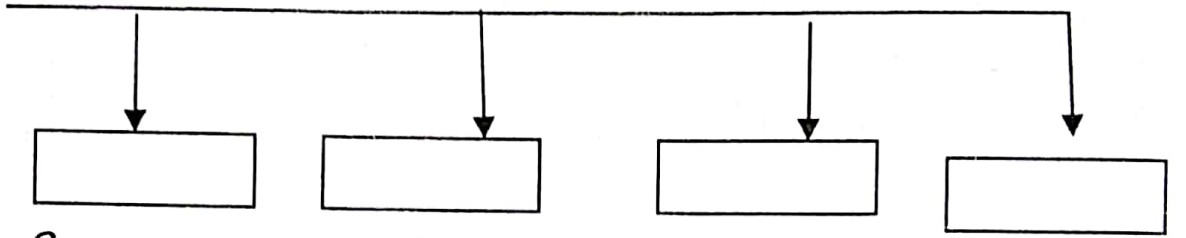
[2]

i.

कथेचे प्रकार

ii. उता-यात आलेल्या कोणत्याही चार कथाकारांची नावे [2]

कृती 2 - व्याकरणकृती

1. लिंग बदला.

[1]

1. आजी

2. आई

2. विरुद्धी शब्द लिहा.

[1]

1. सुरुवात

2. आकर्षक

कृती 3 - स्वमत.

[2]

पुरस्तकांशी मैत्री करण्याचे फायदे लिहा

प्रश्न 2) खालील पदय-उतारा वाचून कृती सोडवा.

कृती 1 - आकलन कृती.

1. आकृती पूर्ण करा.

[1]

सैनिक जिद्दीने पाऊल टाकतो ती परिस्थिती-

नाही मुठीमध्ये द्रव्य
नाही शिरेमध्ये रक्त,
काय करावे कळेना
नाही कष्टाचे सामर्थ्य;

पृ 200 -

जीव ओवाळावा तरी
 जीव किती हा लहान;
 तुझ्या शौर्यगाथेपुढे
 त्याची केवढीशी शान;
 वर घोघावे बंबारा,
 पुढे कळोळ धुराचे,
 धडाडत्या तोफांतून
 तुझे पाऊल जिददीचे;
 तुझी विजयाची दौड
 डोळे भरून पहावी;
 डोळ्यांतील आसवांची
 ज्योत ज्योत पाजळावी
 अशा असंख्य ज्योतीची
 तुझ्यामागून राखण;
 दीनदुबळ्यांचे असे
 तुला एकच औक्षण.

2. एका वाक्यात उत्तरे लिहा

[2]

i. कष्टाचे सामर्थ्य अपुरे केव्हा वाटते?

3. चौकटी पूर्ण करा.

[1]

i. जवानाला यांचे एक औक्षण आहे-

ii. जवानाचे पाऊल असे आहे-

3. व्याकरणकृती-

[1]

1. खालील नामांची सामान्यरूपे लिहा.

i. मुंबईहून

ii. दिवस

4. खालील वाक्यांतील अधोरेखित शब्दाचा प्रत्यय व विभक्ती ओळखून लिहा.

[1]

1. अभिषेकला रेखा मावशीनी घरात घेतले.

पु 3...

5. परिभाषिक शब्द लिहा.

[1]

i. Comedy

ii. Census

6. खालील वाक्यांतील विरामचिन्हे ओळखा व त्यांची नावे लिहा.

[1]

i. "अन्वर जेवला?"

7. लेखनकौशल्य

खालील विषयावर बातमी तयार करा.

[4]

विषय-डॉ. सर्वपल्ली राधाकृष्णन यांच्या स्मरणार्थ आयोजित शिक्षक दिन कार्यक्रम.

स्थळ-वासुदेव बळवंत फडके विद्यालय, सावंतवाडी.

Pg 4.....